TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2011. gada 28. jūlijā *

Lieta C-309/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 9. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 29. jūnijā, tiesvedībā

Agrana Zucker GmbH

pret

Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft.

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Šīmans [*K. Schiemann*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents),

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 31. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Agrana Zucker GmbH* vārdā — P. Paličs [*P. Pallitsch*] un K. Pičs [*C. Pitschas*], *Rechtsanwälte*,

— Grieķijas valdības vārdā — E. Lefteriotu [*E. Leftheriotou*] un K. Cagaropuls [*K. Tsagkaropoulos*], pārstāvji, kuriem palīdz V. Merejs [*V. Mereas*], juriskonsults,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Falka [*A. Falk*] un S. Juhannesone [*S. Johannesson*], pārstāves,

— Eiropas Savienības Padomes vārdā — E. Sitbons [*E. Sitbon*] un Z. Kupčova [*Z. Kupčová*], pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — G. fon Rintelens [*G. von Rintelen*] un P. Rosi [*P. Rossi*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes 2006. gada 20. februāra Regulas (EK) Nr. 320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV L 58, 42. lpp.), 11. panta interpretāciju un spēkā esamību.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar prasību, ko *Agrana Zucker GmbH* (turpmāk tekstā — "*Agrana Zucker*") ir cēlusi par *Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* (federālais lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrs) 2009. gada 10. decembra Lēmumu par restrukturizācijas pagaidu maksājuma (turpmāk tekstā — "pagaidu maksājums") par 2008./2009. tirdzniecības gadu otrās daļas noteikšanu.

Atbilstošās tiesību normas

3 Regulas Nr. 320/2006 preambulas pirmajā, otrajā un ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

"(1) [..] Lai Kopienas cukura ražošanas un tirdzniecības sistēmu saskaņotu ar starptautiskajām prasībām un nodrošinātu tās turpmāko konkurētspēju, ir jāveic pamatīga restrukturizācija, kas būtiski samazinātu Kopienas nerentablās ražošanas

jaudu. Lai to panāktu, kā priekšnosacījums jaunas efektīvas cukura tirgus organizācijas ieviešanai būtu jāizstrādā atsevišķa un autonoma pagaidu shēma Kopienas cukura rūpniecības restrukturizācijai. [..]

(2) Lai finansētu Kopienas cukura rūpniecības restrukturizācijas pasākumus, būtu jāizveido pagaidu restrukturizācijas fonds. Lai panāktu saprātīgu finansiālu pārvaldību, fondam vajadzētu būt daļai no ELVGF Garantiju nodaļas un tādējādi to regulētu procedūras un mehānismi, kas minēti Padomes Regulā (EK) Nr. 1258/1999 (1999. gada 17. maijs) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu [OV L 160, 103. lpp.], un, sākot no 2007. gada 1. janvāra, tam vajadzētu būt daļai no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, kas izveidots ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1290/2005 (2005. gada 21. jūnijs) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu [OV L 209, 1. lpp.].

[..]

(4) Šajā regulā paredzētie restrukturizācijas pasākumi būtu jāfinansē, uz laiku palielinot iemaksu summas tiem cukura, izoglikozes un inulīna sīrupa ražotājiem, kuri gala rezultātā gūs labumu no restrukturizācijas. Tā kā šī summa neietilpst tradicionālajos cukura kopīgā tirgus organizācijas zināmajos maksājumos, ienākumi no tiem būtu jāuzskata par "asignētajiem ieņēmumiem", kā noteikts Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam [OV L 248, 1. lpp.] [..]."

4 Atbilstoši Regulas Nr. 320/2006 1. pantam:

"1. Ar šo regulu Eiropas Kopienā izveido pagaidu cukura rūpniecības restrukturizācijas fondu (turpmāk — "restrukturizācijas fonds"). [..]

Restrukturizācijas fonds būs daļa no Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju nodaļas. No 2007. gada 1. janvāra [tas] būs daļa no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF).

2. No restrukturizācijas fonda finansē šīs regulas 3., 6., 7., 8. un 9. pantā paredzētos pasākumus.

3. Šīs regulas 11. pantā minētās pagaidu restrukturizācijas summa atbilstīgi Regulas [..] Nr. 1605/2002 18. panta 2. punktam ir restrukturizācijas fondam asignētie ieņēmumi.

Summu, kas pēc 2. punktā minēto izdevumu finansēšanas ir palikusi restrukturizācijas fondā, piešķir ELGF.

[..]"

5 Regulas Nr. 320/2006 3. pantā ir paredzēts:

"1. Uzņēmumam, kas ražo cukuru [..], kam līdz 2006. gada 1. jūlijam bija piešķirta kvota, ir tiesības uz restrukturizācijas atbalstu par katru atteiktās kvotas tonnu, ja tas kādā no 2006./2007., 2007./2008., 2008./2009. un 2009./2010. tirdzniecības gadiem:

a) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tā fabrikām, un pilnībā demontē attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas,

b) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tā fabrikām, daļēji demontē attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas un neizmanto attiecīgo fabriku atlikušās ražošanas iekārtas to produktu ražošanai, uz kuriem attiecas cukura kopīgā tirgus organizācija;

vai

c) atsakās no savām kvotām, kas piešķirtas vienai vai vairākām tā fabrikām, un neizmanto attiecīgo fabriku ražošanas iekārtas jēlcukura rafinēšanai.

[..]"

6 Regulas Nr. 320/2006 6.–9. pantā savukārt ir paredzēti dažādi atbalsti dažādošanas pasākumiem un pārejas posma atbalsti, kas, kā izriet arī no minētās regulas 10. panta 1. un 3. punkta, ir neatkarīgi no 3. pantā paredzētā atbalsta un var tikt piešķirti tāpat kā pēdējais minētais atbalsts kādā no 2006./2007. līdz 2009./2010. tirdzniecības gadiem atbilstīgi pieejamajām apropriācijām restrukturizācijas fondā.

7 Regulas Nr. 320/2006 11. pantā ir noteikts:

"1. Tie uzņēmumi, kuriem piešķirtas kvotas, maksā pagaidu [..] maksājumu katrā tirdzniecības gadā par kvotas tonnu.

Par kvotām, kuras, sākot no noteiktā tirdzniecības gada, uzņēmums atbilstīgi 3. panta 1. punktam ir atteicis, šajā tirdzniecības gadā un turpmākajos tirdzniecības gados nemaksā pagaidu [..] maksājumu.

2. Cukuram [..] ir noteikts šāds pagaidu [..] maksājums:

— 126,40 EUR par 2006./2007. tirdzniecības gada kvotas tonnu,

— 173,8 EUR par 2007./2008. tirdzniecības gada kvotas tonnu.

— 113,3 EUR par 2008./2009. tirdzniecības gada kvotas tonnu.

[..]"

8 Padomes 2007. gada 9. oktobra Regulas (EK) Nr. 1261/2007, ar ko groza Regulu Nr. 320/2006 (OV L 283, 8. lpp.) un ar kuru tika pieņemti noteikti pasākumi ar mērķi uzlabot restrukturizācijas shēmas darbību, preambulas pirmajā apsvērumā ir noteikts:

"[..] Regula [..] Nr. 320/2006 tika pieņemta ar mērķi nodrošināt, lai mazāk konkurētspējīgi cukura ražotāji varētu atteikties no ražošanas kvotām. Tomēr atteikšanās no kvotām atbilstīgi minētajai regulai vēl nav sasniegusi sākotnēji paredzēto līmeni."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

9 Ar 2009. gada 28. septembra lēmumu, kurā tika izdarīti labojumi ar 2009. gada 13. oktobra lēmumu, *Agrarmarkt Austria* (uzraudzības iestāde) prasīja *Agrana Zucker* samaksāt pagaidu maksājuma otro daļu par 2008./2009. tirdzniecības gadu EUR 15 908 561,77 apmērā.

10 *Agrana Zucker* iesniedza par šo lēmumu sūdzību, kuru *Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* noraidīja ar 2009. gada 10. decembra lēmumu, par kuru tika celta prasība iesniedzējtiesā.

11 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Agrana Zucker* apstrīd šī lēmuma tiesiskumu, atsaucoties it īpaši uz Tiesas 2009. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-33/08 *Agrana Zucker* (Krājums, I-5035. lpp.), ar kuru tika apstiprināts, kā izrietēja arī no Regulas Nr. 320/2006 1. panta 3. punkta pirmās daļas un šīs regulas preambulas ceturtā apsvēruma, ka ienākumi no restrukturizācijas pagaidu maksājuma ir "asignētie ieņēmumi" Regulas Nr. 1605/2002 izpratnē un ka to mērķis ir nodrošināt Regulā Nr. 320/2006 paredzēto restrukturizācijas pasākumu pašfinansēšanu. *Agrana Zucker* no tā secina, ka saskaņā ar šīs regulas 11. panta teleoloģisko interpretāciju pagaidu maksājuma iekasēšana neesot jāveic tad, ja tas acīmredzami vairs nav nepieciešams, lai finansētu minētos restrukturizācijas pasākumus. Tā tas esot attiecībā uz pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otro daļu, kura iekasēšanas gadījumā restrukturizācijas fondos rastos acīmredzams pārpalikums.

12 *Agrana Zucker* it īpaši apgalvoja *Verwaltungsgerichtshof* [Augstākā administratīvā tiesa], ka pagaidu maksājumu nedrīkstot iekļaut nekādos citos izdevumos, neraugoties uz to, ka Regulas Nr. 320/2006 1. panta 3. punkta otrajā daļā summu, kas pēc restrukturizācijas pasākumu finansēšanas ir palikusi restrukturizācijas fondā, ir paredzēts piešķirt ELGF.

13 Ja pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otrās daļas atgūšana nav pilnībā izslēgta vai ja tās galīgās summas noteikšana nenotiek saskaņā ar restrukturizācijas fondu galīgo izrakstu, tad ar Regulas Nr. 320/2006 11. pantu tiekot pārkāpts samērīguma princips. Turklāt Eiropas Savienība neesot kompetenta iekasēt vispārēju nodokli, kas netiks izmantots, lai finansētu Eiropas cukura tirgus restrukturizācijas pasākumus.

14 Turklāt *Agrana Zucker* apgalvo, ka gadījumā, ja minētais pants tiktu interpretēts tā, kā to piedāvā atbildētāja iestāde pamata lietā, tā būtu nelikumīga interpretācija tiktāl, ciktāl netiktu ievērots pienākums norādīt pamatojumu.

15 Iesniedzējtiesa atzīmē, ka *Agrana Zucker* ir pierādījusi, ka atšķirībā no situācijas, kāda tika aplūkota iepriekš minētajā spriedumā lietā *Agrana Zucker*, nepieciešamība finansēt restrukturizācijas pasākumus jau pilnībā bija nodrošināta. Šādos apstākļos iesniedzējtiesa norāda, ka tā nevar, pamatojoties uz piemērojamajām tiesību normām un Tiesas judikatūru, atbildēt uz šajā lietā izvirzītajiem tiesību jautājumiem.

16 Šādos apstākļos *Verwaltungsgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Regulas [..] Nr. 320/2006 [..] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šī panta 2. punktā paredzētais pagaidu restrukturizācijas maksājums EUR 113,30 apmērā par 2008./2009. tirdzniecības gada cukura un inulīna sīrupa kvotas tonnu ikvienā gadījumā ir jānosaka pilnā apmērā arī tad, ja tā samaksa restrukturizācijas fondā varētu radīt (ievērojamu) pārpalikumu un ja, šķiet, nav paredzams, ka turpmāk palielināsies vajadzība pēc finansējuma?

2) Gadījumā, ja atbilde uz 1. jautājumu ir apstiprinoša, vai ar Regulas [..] Nr. 320/2006 [..] 11. pantu šajā gadījumā netiek pārkāpts kompetenču sadales princips, jo ar šo pantu, izmantojot restrukturizācijas pagaidu maksājumu, tiek atļauts ieviest vispārēju nodokli, kas neaprobežojas tikai ar tādu izdevumu segšanu, kas ir nepieciešami nodokļa maksātājiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

17 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jānosaka pilns pagaidu maksājums arī tādā gadījumā, kad restrukturizācijas fondos rastos ieņēmumu pārpalikums.

18 Prasītāja pamata lietā un Grieķijas valdība apgalvo, ka no teleoloģiskas Regulas Nr. 320/2006 11. panta interpretācijas izriet, ka pagaidu maksājums nav jānosaka, ja tas nav acīmredzami nepieciešams minētajā regulā paredzēto restrukturizācijas pasākumu finansēšanai. Tādējādi uzņēmumiem, kas ražo cukuru, nevarot prasīt maksāt pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otro daļu, ja tās noteikšana restrukturizācijas fondos varētu radīt pārpalikumu. Pēc prasītājas pamata lietā domām, šāda noteikšana it īpaši būtu pretrunā pašfinansēšanas principam, uz kuru Tiesa jau atsaucās iepriekš minētajā 2009. gada 11. jūnija spriedumā lietā *Agrana Zucker*, kā arī 2008. gada 8. maija spriedumā apvienotajās lietās C-5/06 un no C-23/06 līdz C-36/06 *Zuckerfabrik Jülich* u.c. (Krājums, I-3231. lpp.) un 2010. gada 20. maija spriedumā lietā C-365/08 *Agrana Zucker* (Krājums, I-4341. lpp.), kas nozīmē, ka ir jābūt finansiālam līdzsvaram starp izdevumiem, kas radušies, un gūtajiem ieņēmumiem.

19 Pakārtoti *Agrana Zucker* apgalvo, ka galīgais izraksts no restrukturizācijas fondiem ir jāsagatavo tad, kad ir veikti restrukturizācijas pasākumi, un ka pārpalikums ir jāatmaksā ražotājiem, kuriem ticis prasīts maksāt pagaidu maksājumu. Papildus pakārtoti tā uzskata, ka pārpalikums pēc tā nodošanas ELGF ir jāizmanto tikai tādu izdevumu segšanai, kas rodas cukura tirgus pārvaldības ietvaros.

20 Šajā ziņā ir pietiekami konstatēt, pirmkārt, ka Regulas Nr. 320/2006 11. panta 1. punktā ir paredzēts, ka uzņēmumi, kuriem tika noteikta kvota, ir jāmaksā pagaidu maksājums par tirdzniecības gadu, bet šī pagaidu maksājuma summa par 2006./2007., 2007/2008. un 2008/2009. tirdzniecības gadu ir noteikta minētā panta 2. punktā un, otrkārt, ka Savienības likumdevējs ir paredzējis iespēju, ka ieņēmumi no pagaidu maksājuma var pārsniegt izdevumus saistībā ar restrukturizācijas pasākumu finansēšanu, kam šis pagaidu maksājums ir paredzēts, vienlaikus šīs pašas regulas 1. panta 3. punkta otrajā daļā paredzot, ka ikviena summa, kas ir pieejama restrukturizācijas fondos pēc minēto izdevumu finansēšanas tiek piešķirta ELGF.

21 Tādējādi pretēji tam, ko iesaka *Agrana Zucker* un Grieķijas valdība, pamatojoties uz teleoloģisku Regulas Nr. 320/2006 normu interpretāciju, no šīs regulas 11. panta formulējuma un uzbūves skaidri izriet, ka pagaidu maksājums attiecīgajiem uzņēmumiem par visiem noteiktajiem tirdzniecības gadiem ir jāsamaksā pilnībā, pat ja tā rezultātā pēc pagaidu shēmas cukura rūpniecības restrukturizācijai īstenošanas, kas tika ieviesta ar minēto regulu, rodas restrukturizācijas fondu pārpalikums.

22 Tādējādi uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jānosaka pilna pagaidu maksājuma summa arī tādā gadījumā, kad restrukturizācijas fondos rodas ieņēmumu pārpalikums.

Par otro jautājumu

23 Uzdotais otrais jautājums attiecas uz tādējādi interpretētā Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību. Kaut arī šis jautājums attiecas konkrēti tikai uz kompetenču sadales principu, minētā panta spēkā esamība, ņemot vērā lēmumu par

prejudiciālu jautājumu uzdošanu un Tiesā iesniegtos apsvērumus, ir jāizvērtē, ņemot vērā arī pienākumu norādīt pamatojumu, samērīguma principu un apgalvoto Savienības nepamatoto iedzīvošanos.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ņemot vērā kompetenču sadales principu

24 Iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir pretrunā kompetenču sadales principam tiktāl, ciktāl ar šo pantu tiek atļauts ieviest vispārēju nodokli, kas neaprobežojas tikai ar tādu izdevumu segšanu, attiecībā uz kuriem ir paredzēts pagaidu maksājums.

25 *Agrana Zucker* un Grieķijas valdība apgalvo, ka tāda nodokļa iekasēšana, kas ir paredzēts, lai finansētu pasākumus, kas neietilpst cukura tirgus kopējā pārvaldībā, padarot šo nodokli par vispārēju nodokli, kura noteikšana neietilpst Savienības kompetencē.

26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Eiropas Savienības Padome, kā izriet no Regulas Nr. 320/2006 preambulas pirmā apsvēruma, uzskata, ka, lai Kopienas cukura ražošanas un tirdzniecības sistēma tiktu saskaņota ar starptautiskajām prasībām un tiktu nodrošināta tās turpmākā konkurētspēja, ir jāveic pamatīga restrukturizācija, kas būtiski samazinātu Kopienas nerentablās ražošanas jaudu. Lai to panāktu, tā ar minēto regulu ir izveidojusi atsevišķu un autonomu pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija spriedums lietā *Agrana Zucker*, 34. punkts).

27 Pagaidu shēmas ietvaros ar Regulu Nr. 320/2006, kā tas ir paskaidrots piektajā preambulas apsvērumā, atbilstoša restrukturizācijas atbalsta veidā uzņēmumiem ar zemāko produktivitāti ir ieviests ekonomisks stimuls atteikties no ražošanas kvotu ietvaros. Šādā nolūkā minētās regulas 3. pantā ir paredzēts restrukturizācijas atbalsts, kas ir pieejams no 2006./2007. līdz 2009./2010. tirdzniecības gadam, lai samazinātu ražošanu tādā apjomā, kāds nepieciešams Kopienu tirgus līdzsvarošanai (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija sprieduma lietā *Agrana Zucker*, 35. punkts).

28 Lai finansētu šo Regulas Nr. 320/2006 6.–9. pantā paredzēto atbalstu restrukturizācijai, kā arī atbalstus dažādošanas pasākumiem un pārejas posma atbalstus, Padome nodibināja pagaidu restrukturizācijas fondu un īpaši nolēma, kā tas ir noteikts minētās regulas preambulas ceturtajā apsvērumā, ka šo pasākumu finansēšana tiks nodrošināta, iekasējot pagaidu maksājumus no cukura, izoglikozes un inulīna sīrupa ražotājiem, kas gūs labumu no restrukturizācijas. No tā izrietošie ieņēmumi tiek uzskatīti par "asignētajiem ieņēmumiem" Padomes Regulas Nr. 1605/2002 izpratnē (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija spriedums lietā *Agrana Zucker*, 36. punkts).

29 Tādējādi ar mērķi atvieglot Kopienas cukura nozares restrukturizāciju paredzētā pagaidu summas noteikšana ir uzskatāma par kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu, kas ir likumīgi īstenots, pamatojoties uz EKL 37. pantu (pēc analoģijas skat. 1989. gada 11. jūlija spriedumu lietā 265/87 *Schräder HS Kraftfutter*, *Recueil*, 2237. lpp., 9. punkts, un 1990. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-8/89 *Zardi*, *Recueil*, I-2515. lpp., 9. punkts).

30 Fakts, ka, beidzot pastāvēt šādai daudzgadīgai restrukturizācijas pagaidu shēmai, varētu rasties ieņēmumu pārpalikums, tostarp tāpēc, ka ražotājiem restrukturizācijas atbalsts, kas tika piedāvāts pret atteikšanos no ražošanas kvotām, bija nepieciešams mazāks, nekā sākotnēji tika paredzēts, un ka šis pārpalikums saskaņā ar Regulas Nr. 320/2006 1. panta 3. punkta otro daļu varētu tikt piešķirts ELGF, neļauj apšaubīt Eiropas likumdevēja kompetenci īstenot šādu pasākumu un neatņem šādam pasākumam tā lauksaimniecisko raksturu.

31 Pirmkārt, jāatgādina, ka Savienības akta tiesiskums ir jānovērtē, ņemot vērā faktiskos un tiesību elementus, kādi pastāv akta pieņemšanas brīdī (skat. 1979. gada 7. februāra spriedumu apvienotajās lietās 15/76 un 16/76 Francija/Komisija, *Recueil*, 321. lpp., 7. punkts), un tas it īpaši nevar būt atkarīgs no retrospektīviem apsvērumiem attiecībā uz tā efektivitāti (2001. gada 17. maija spriedums lietā C-449/98 P *IECC*/Komisija, *Recueil*, I-3875. lpp., 87. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Otrkārt, jāatzīmē, ka iespējamā pārpalikuma, to piešķirot ELGF, kas ir daļa no restrukturizācijas fondiem, kuros šis pārpalikums ir radies, mērķis joprojām ir finansēt tikai tos pasākumus, uz kuriem attiecas kopējā lauksaimniecības politika.

33 No minētā izriet, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants nav pretrunā kompetenču sadales principam.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ņemot vērā pienākumu norādīt pamatojumu

34 *Agrana Zucker* un Grieķijas valdība būtībā apgalvo, ka saskaņā ar Regulas Nr. 320/2006 preambulu pagaidu maksājums tiek noteikts, lai finansētu cukura nozares restrukturizācijas pasākumus. Tādējādi šīs regulas pamatojums būtu kļūdains un nepilnīgs, ja no šīs shēmas gūtie ieņēmumi varētu tikt piešķirti citu pasākumu finansēšanai, tādējādi zūdot to pagaidu raksturam.

35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan LESD 296. pantā prasītajā pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jāatspoguļo Savienības iestādes domu gaita, attiecīgā akta autoram tomēr netiek prasīts, lai tajā tiktu norādīti visi vērā ņemamie tiesiskie un faktiskie elementi, kas ieinteresētajām personām ļautu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu

un Tiesai — veikt kontroli. Pienākuma norādīt pamatojumu ievērošana ir jāvērtē ne tikai no attiecīgā akta redakcijas viedokļa, bet arī no tā konteksta, kā arī no attiecīgo jomu regulējošo tiesību normu kopuma viedokļa. Ja apstrīdētajā aktā parādās iestādes mērķa būtība, būtu nevajadzīgi prasīt īpašu pamatojumu katrai no tajā veiktajām tehniskajām izvēlēm (it īpaši skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-154/04 un C-155/04 *Alliance for Natural Health* u.c., Krājums, I-6451. lpp., 133. un 134. punkts).

36 Šajā gadījumā pagaidu shēmas cukura rūpniecības restrukturizācijai, kas tika ieviesta ar Regulu Nr. 320/2006, mērķis un līdzekļi, kādi tika izmantoti šī mērķa sasniegšanai, proti, ekonomiska pamudinājuma ieviešana, lai atteiktos no kvotām, un restrukturizācijas pasākumu finansēšana, nosakot pagaidu maksājumu, it īpaši ir minēti Regulas Nr. 320/2006 preambulā iepriekš šī sprieduma 26.–28. punktā atgādināto iemeslu dēļ.

37 Attiecībā uz minētās shēmas finansēšanas noteikumiem Regulas Nr. 320/2006 preambulas otrajā apsvērumā ir noteikts, ka ir jāievieš pagaidu restrukturizācijas fondi, lai finansētu Kopienas cukura nozares restrukturizācijas pasākumus, un ka labas finanšu pārvaldības nolūkā šiem fondiem ir jābūt daļai no Eiropas lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju nodaļas, bet — sākot ar 2007. gada 1. janvāri — daļai no ELGF, kas tika izveidots ar Regulu Nr. 1290/2005.

38 Protams, šajā preambulas otrajā apsvērumā nav izklāstīti iemesli, kāpēc, kā tas ir paredzēts arī Regulas Nr. 320/2006 1. panta 3. punkta otrajā daļā, ikviena summa, kas ir pieejama no restrukturizācijas fondiem pēc izdevumu finansēšanas, ir jāpiešķir ELGF. Tomēr vispirms ir jāatzīmē, ka šajā apsvērumā ir minēts, ka labas finanšu pārvaldības apsvērumu dēļ šim fondam būtu jābūt daļai no ELGF, kas tika izveidots, lai nodrošinātu dažādu kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu finansēšanu, tostarp to, kas ietilpst cukura tirgus kopējā pārvaldībā. Turpinājumā ir jākonstatē, ka finansiālā ziņā regulas mērķis būtībā ir nodrošināt arī visu restrukturizācijas izdevumu segšanu, ko ar šo regulu ir paredzēts īstenot, lai samazinātu peļņu nenesošas ražošanas kapacitāti,

mudinot ražotājus atteikties no ražošanas saskaņā ar kvotām. Atbilstošajā šī akta tiesiskuma novērtēšanas datumā – proti, kā tas tika atgādināts šī sprieduma 31. punktā, tā pieņemšanas brīdī — pārpalikuma esamība restrukturizācijas fondos pēc šo izdevumu rašanās varēja būt tikai hipotētiska. Tādējādi ir jāuzskata, ka lēmums piešķirt šo pārpalikumu ELGF, kas ir daļa no restrukturizācijas fondiem, ir jāuzskata tikai par tehnisku izvēli, kurai nav vajadzīgs īpašs pamatojums.

39 No iepriekš minētā izriet, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants nekādā ziņā nav prettiesisks attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ņemot vērā samērīguma principu

40 *Agrana Zucker* apgalvo, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants ir pretrunā samērīguma principam, jo ieņēmumi no pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otrās daļas nav paredzēti konkrētiem mērķiem un var tikt izmantoti, lai finansētu izdevumus, kas nav saistīti ar cukura tirgus pārvaldību. No šīs regulas preambulas ceturtā apsvēruma izrietot, ka pagaidu maksājuma mērķis ir noteikt pienākumu ražotājiem segt restrukturizācijas izmaksas saskaņā ar pašfinansēšanas principu. Tā kā otrā daļa, pēc tās domām, nav nepieciešama šo pasākumu segšanai, tās noteikšana, kas radot ievērojamu pārpalikumu, esot acīmredzami neatbilstoša, lai sasniegtu izvirzītos mērķus. Turklāt no minētā izrietot nesamērīgs pienākums Eiropas cukura ražošanas uzņēmumiem.

41 Pēc Grieķijas valdības domām, ar pagaidu maksājuma iekasēšanu tiekot pārkāpts samērīguma princips, jo tas esot acīmredzami neatbilstošs, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, kā tas esot gadījumā, ja pastāv ieņēmumu pārpalikums salīdzinājumā ar izdevumiem, kas saistīti ar restrukturizācijas pasākumiem. Šī pārpalikuma piešķiršana ELGF būtu nopietns šī principa pārkāpums, jo, saskaņā ar tās teikto, ar pasākumu tiekot noteikts nesamērīgs pienākums ražotājiem un tas tiekot izmantots, lai sasniegtu mērķus, kas nav saistīti ar cukura nozares restrukturizāciju.

42 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no vispārīgajiem Savienības tiesību principiem, prasa, lai Savienības iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskā regulējumā noteiktos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija spriedums lietā *Agrana Zucker*, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Attiecībā uz šāda principa īstenošanas apstākļu tiesas kontroli — ņemot vērā plašo rīcības brīvību, kas ir piešķirta Savienības likumdevējam kopējās lauksaimniecības politikas jomā, — tikai acīmredzama šajā jomā īstenota pasākuma neatbilstība kompetentās iestādes izvirzītajam mērķim var ietekmēt šāda pasākuma likumīgumu (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija spriedums lietā *Agrana Zucker*, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Tādējādi nav svarīgi zināt, vai likumdevēja īstenotais pasākums bija vienīgais vai labākais, kādu vien varēja īstenot, bet gan, vai šis pasākums nebija acīmredzami neatbilstošs (iepriekš minētais 2009. gada 11. jūnija spriedums lietā *Agrana Zucker*, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Turklāt ir jāatgādina, ka Savienības tiesību akta likumīgums, kā izriet no šī sprieduma 31. punkta, ir jānovērtē, ņemot vērā faktiskos un tiesību elementus, kādi pastāv akta pieņemšanas brīdī, un tas nevar būt atkarīgs it īpaši no retrospektīviem apsvērumiem attiecībā uz tā efektivitāti. Ja Savienības likumdevējam ir jānovērtē tiesiskā regulējuma, kas jāpieņem nākotnē, ietekme un šo ietekmi nevar precīzi paredzēt, tā vērtējumu var apšaubīt tikai tad, ja tas, ņemot vērā informāciju, kas tam bija pieejama attiecīgā tiesiskā regulējuma pieņemšanas brīdī, ir acīmredzami kļūdains (1990. gada 21. februāra spriedums apvienotajās lietās no C-267/88 līdz C-285/88 *Wuidart* u.c., *Recueil*, I-435. lpp., 14. punkts; 1994. gada 5. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-133/93, C-300/93 un C-362/93 *Crispoltoni* u.c., *Recueil*, I-4863. lpp., 43. punkts, kā arī 2001. gada 12. jūlija spriedums lietā C-189/01 *Jippes* u.c., *Recueil*, I-5689. lpp., 84. punkts).

46 Šajā gadījumā no iepriekš šī sprieduma 26.–28. punktā minētā izriet, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pantā paredzētais pagaidu maksājums ir vērsts uz to, lai ražotāji paši finansētu pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Savienībā, tādējādi paredzot radušos izdevumu un saņemto ienākumu līdzsvaru budžetā attiecīgo četru tirdzniecības gadu laikā (skat. iepriekš minēto 2009. gada 11. jūnija spriedumu lietā *Agrana Zucker*, 37. punkts).

47 Šajā nolūkā ieņēmumi, kas ir nepieciešami, lai finansētu refinansēšanas atbalstu, kas tiek izmaksāts uzņēmumiem, kuri nolēmuši atteikties no viņu kvotām kādā no šiem tirdzniecības gadiem, tika noteikti, pamatojoties uz provizorisku izdevumu saistībā ar šo atbalstu novērtējumu, kas, saskaņā ar Padomes un Eiropas Komisijas teikto, tika veikts, it īpaši ņemot vērā cukura kvotu atcelšanas kvantitatīvo mērķi. Taču efektīva šo izdevumu īstenošana ir atkarīga no izvēles, kāda ir uzņēmumiem, jo Regulā Nr. 320/2006 ir paredzēts tikai ekonomisks pamudinājums atteikties no kvotām.

48 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka pagaidu maksājums tika noteikts, ņemot vērā ar šo regulu ieviestās restrukturēšanas shēmas nākotnes ietekmi, neesot iespējai precīzi paredzēt šo ietekmi.

49 Attiecībā uz minēto ietekmi ir skaidrs, ka atteikšanās no kvotām, kā ir konstatēts Regulas Nr. 1261/2007 preambulas pirmajā apsvērumā, nenotika tādā līmenī, kā tika prognozēts, un ka tāpēc neatkarīgi no pasākumiem, kas šajā regulā paredzēti, lai uzlabotu restrukturēšanas shēmu ar mērķi palielināt atteikšanos no kvotām, restrukturēšanas fondos ir radies ieņēmumu pārpalikums, kāds netika paredzēts.

50 Tomēr no lietas materiāliem neizriet, ka izdevumu un ieņēmumu, kas nepieciešami šo izdevumu segšanai, novērtējums, ņemot vērā informāciju, kāda bija pieejama likumdevējam Regulas Nr. 320/2006 pieņemšanas brīdī, būtu bijis acīmredzami kļūdains, un šī pārpalikuma lielums nav pietiekams elements, lai pierādītu šādas kļūdas esamību.

51 Tādējādi nešķiet, ka pagaidu maksājuma noteikšana bija acīmredzami neatbilstoša, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Līdz ar to Regulas Nr. 320/2006 11. pants un pagaidu maksājuma noteikšana, piemērojot šo pantu, nevar tikt uzskatīta par pretēju samērīguma principam.

Par Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību, ņemot vērā apgalvoto Savienības nepamatoto iedzīvošanos

52 Uzskatot, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants nav spēkā kompetences un pamatojuma neesamības dēļ, kā arī tāpēc, ka ticis pārkāpts samērīguma princips, *Agrana Zucker* apgalvo, ka pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otrās daļas noteikšana esot uzskatāma par Savienības nepamatotu iedzīvošanos un ka cukura ražotāji uzņēmumi līdz ar to pamatoti varot prasīt atmaksāt šo otro nelikumīgi iekasēto daļu.

53 Tomēr prasība atmaksāt maksājumu, kas ir pamatota ar Savienības nepamatotu iedzīvošanos, prasa — lai tā tiktu atzīta par pieņemamu — pierādīt Savienības iedzīvošanos bez juridiska pamata un prasītāja finansiāla stāvokļa pasliktināšanos saistībā ar šo iedzīvošanos (šajā ziņā skat. 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-47/07 P *Masdar (UK)*/Komisija, Krājums, I-9761. lpp., 46. un 49. punkts).

54 Šajā gadījumā no šajā spriedumā minētajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 320/2006 11. pants, ņemot vērā it īpaši kompetenču sadales un samērīguma principus, ir spēkā esošs un ka pagaidu maksājuma par 2008./2009. tirdzniecības gadu otrās daļas noteikšana, neraugoties uz radušos pārpalikumu restrukturizācijas fondos, līdz ar to nav notikusi, pamatojoties uz spēkā neesošu juridisku pamatojumu. Tādējādi minētā maksājuma noteikšana nav uzskatāma par Savienības nepamatotu iedzīvošanos, kas varētu būt likumīgs pamats prasībai atmaksāt pagaidu maksājuma otro daļu, un katrā ziņā uz to nevar atsaukties, lai novērtētu minētā 11. panta kā šādas noteikšanas juridiskā pamata spēkā esamību.

55 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka, to izvērtējot, nav noskaidrots neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) **Padomes 2006. gada 20. februāra Regulas (EK) Nr. 320/2006, ar ko nosaka pagaidu shēmu cukura rūpniecības restrukturizācijai Kopienā un groza Regulu (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jānosaka pilna pagaidu maksājuma summa pat tādā gadījumā, ja restrukturizācijas fondos rodas ieņēmumu pārpalikums;**

2) **izvērtējot otro prejudiciālo jautājumu, nav noskaidrots neviens apstāklis, kas varētu ietekmēt Regulas Nr. 320/2006 11. panta spēkā esamību.**

[Paraksti]